

Fågelinventering

Detaljplaneområde Getberget, 2024

På uppdrag av Getberget Mark AB

Om inventeringen

Följande personer har medverkat i uppdraget:

Johanna Kühne – Uppdragsledare, förarbete, fältinventering och rapportskrivning. Junior biolog med erfarenhet av diverse naturmiljöinventeringar.

Björn Gustafsson – Fältinventering. Mycket erfaren ornitolog med mångårig erfarenhet av fågelinventeringar.

Elias Forsberg – Kvalitetsgranskning. Jägmästare och mycket erfaren ornitolog med mångårig erfarenhet av fågelinventeringar.

För bakgrundskartor gäller © Lantmäteriet, öppna data.

Omslagsbild: Översikt över skogsmarken i del av områdets högsta punkt.

Foto: Johanna Kühne (Sweco Sverige AB)

Sweco Sverige AB	556767–9849
Uppdragsnamn	Fågelinventering Getberget
Uppdragsnummer	30084155
Uppdragsledare	Johanna Kühne
Kontaktuppgifter uppdragsledare	johanna.kuhne@sweco.se; 076–7797950
Beställare	Getberget Mark AB
Kontaktperson beställare	Emil Leander
Kontaktuppgifter beställare	emil@eleander.se; 076-141 13 03
Datum	2025-02-10
Dokumentreferens	Fågelinventering - Detaljplaneområde Getberget

Innehållsförteckning

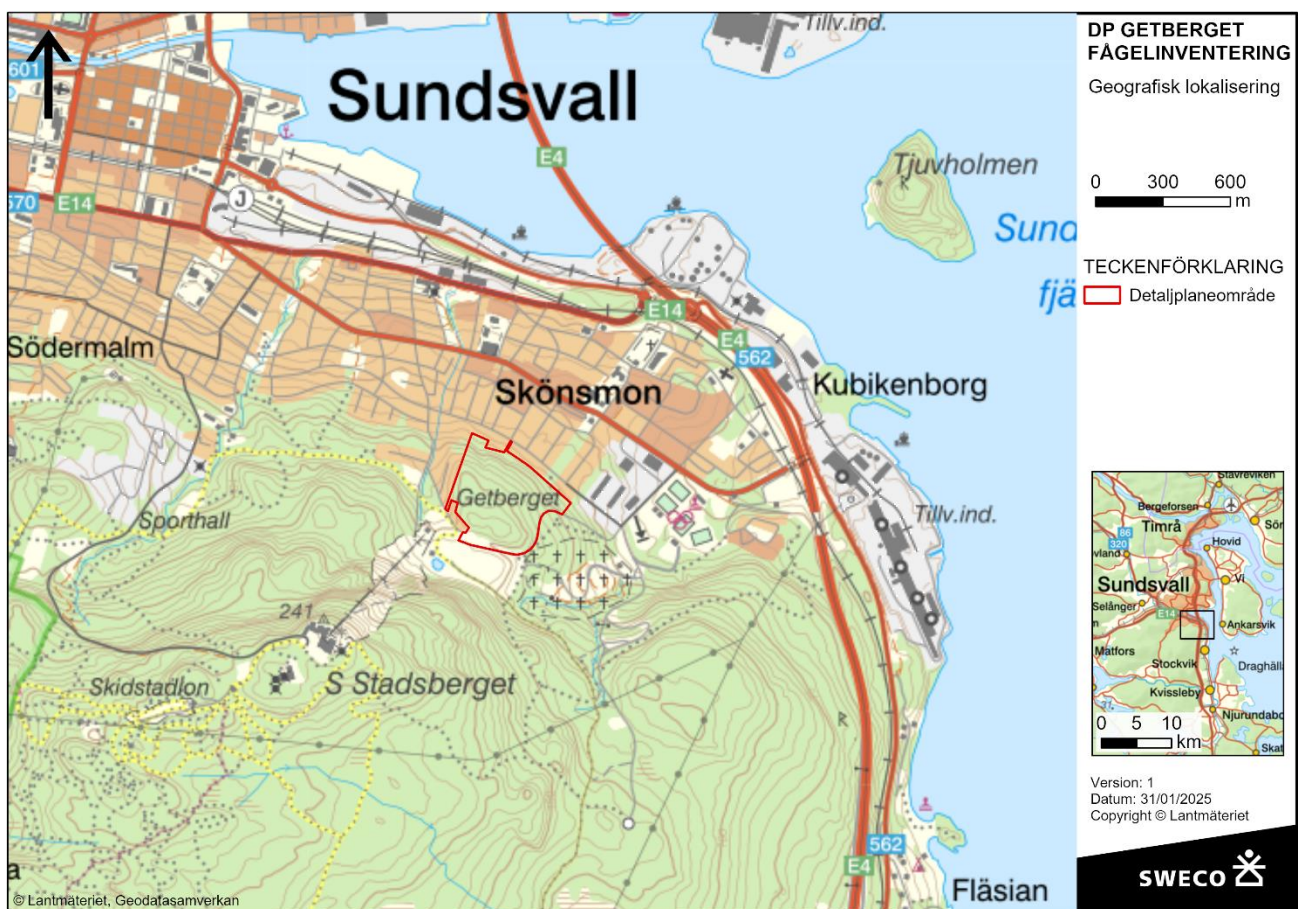
1	Inledning	4
1.1	Bakgrund och syfte	4
1.2	Beskrivning av detaljplaneområdet	5
2	Metod.....	5
2.1	Förarbete.....	5
2.2	Fältarbete	6
3	Resultat	6
3.1	Tidigare kända förekomster	6
3.2	Fältinventering.....	7
4	Slutsats.....	7
5	Referenser.....	9
	Bilaga 1 – Artförteckning.....	10

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Getberget Mark AB undersöker möjligheten till ny detaljplan för bostadsområde, Getberget, i centrala Sundsvall. Området ligger vid foten av Sundsvalls slalombacke, Södra berget, se Figur 1. Detaljplanen planeras för blandad bebyggelse med enbostadshus och flerbostadshus och området är utpekade i Sundsvalls kommun översiktsplan som plats för bostäder mellan bebyggelse i Skönsmon och skidanläggningen vid Södra berget. Sweco Sverige AB har under år 2023 utfört en naturvärdesinventering inom området där ett större markområde avgränsats som naturvärdesbiotop med påtagligt naturvärde (klass 3). Biotopen utgörs av hållmarkstallskog med inslag av löv och har bedömts ha en hög grad av naturlighet.

Vid kontakt med Länsstyrelsen i samband med beslutat planbesked framkom att en fågelinventering i området rekommenderas. Som en del i utredningsarbetet har Sweco Sverige AB fått i uppdrag att utföra en kompletterande inventering av fåglar inom området. Resultatet kan användas i det fortsatta arbetet och som underlag till kommande utredningar.

Figur 1. Geografisk lokalisering av planområdet, tillika inventeringsområdet, strax sydost om Sundsvalls centrum.

1.2 Beskrivning av detaljplaneområdet

Aktuellt detaljplaneområde är cirka 17 hektar stort och utgörs av skogsmark med kuperad terräng. På höjderna växer gles tallskog där marken är blockrik med både stora block och stenhällar, se Figur 3. I svackorna breder gran ut sig. Området används flitigt för rekreation då ett antal korsande stigar och spår av eldstäder noterades under inventering i fält. I öst avgränsas området av Enhörningsvägen. Angränsande marker i öst utgörs av lövblandad skog med delvis tät föryngring av gran (Figur 3) och senare Sundsvalls skogskyrkogård som är lummig av diverse bärande buskar och mindre lövträd. I väst och norr angränsar området till befintlig bebyggelse med villatomter. I söder angränsar området till öppna gräsytor.

Figur 2. Gles tallskog på höjderna.

Figur 3. Blandskog med tät föryngring av gran.

2 Metod

2.1 Förarbete

Inför inventering i fält studeras inventeringsområdet och relevant information eftersöks i databaser för att få en tydlig bild av området. En sökning av eventuella tidigare registrerade fynd av fåglar i Artportalen under perioden år 2000–2024 genomförs inom en buffertzona av 1500 meter från projektområdet. På förhand ritas även transekter ut med cirka 70–80 meter mellanrum i området, se Figur 4. Då fåglar kan röra sig i ett större område än just det avgränsade detaljplaneområdet inventeras även angränsande skogsmarker i öst för att få en rättvis bild av fågelfaunan. Tillkommande områden utanför plangränsen utgörs av ett skogsparti mellan Enhörningsvägen och Sundsvalls skogskyrkogård. Skogsområdet består av lövskog med delvis tät föryngring av gran och bedöms utgöra en lämplig biotop för tättingar.

2.2 Fältarbete

Transekterna följs i fält i den mån det är möjligt med avseende till topografin. Vid notering av sång, läten eller påträffade individer, oavsett art, registreras fyndet i fältapplikationen Field Maps som förekomst av fågel. Noggrannheten i rapporteringen är +/- 10 meter. Området för detaljplan besöks vid två tillfällen för att eftersöka fågel. Inventering i fält utförs under tidig morgon mellan kl.04.00-08.00 då flest fåglar är aktiva. Inventeringen utgör en blandning mellan förenklad revirkartering och en linjetaxering med två besök. Noterade förekomster av fågel under inventering rapporteras till Artportalen.

Figur 4. Översikt över detaljplaneområdet och utritade transekter.

3 Resultat

3.1 Tidigare kända förekomster

Fynduppgifter från Artportalen visar att det under tidsperioden 2000–2024 har rapporterats in ett antal registreringar av fågel i omgivande landskap men inga i inventeringsområdet. Störst förekomster av tidigare noteringar har rapporterats längs havsbandet samt intill Södra bergets friluftsområde. Av tidigare registrerade fågelarter är 55 rödlistade, varav 23 är klassade till hotade. Ortolansparv är klassad som akut hotad (CR), ejder, grönfink, storspov och

tornseglare är klassade som starkt hotade (EN) samt 18 arter klassade som sårbar (VU). Därtill är 32 arter klassade som nära hotad (NT).

3.2 Fältinventering

Inventering i fält genomfördes den 2024-05-28 och 2024-06-04. Under båda tillfällena var det goda förutsättningar med soligt väder, svag vind och cirka +11–19 °C.

Under inventering noterades totalt 36 fågelarter, varav åtta är rödlistade, två klassade som starkt hotade (EN) och sex som nära hotade (NT), se Tabell 1. För fullständig artlista från inventering i fält, se Bilaga 1 - Artförteckning. Samtliga fåglar är fridlysta enligt 4 § artskyddsförordningen.

Antalet noterade fågelarter var högre i intilliggande lövskog, öster om Enhörningsvägen, i jämförelse med detaljplaneområdet. Under andra inventeringstillfället var aktiviteten generellt lägre i hela inventeringsområdet, vilket troligtvis beror på att fåglarna har ungar i början av juni och är därmed inte lika aktiva. Noterade fynd av fågel under inventering i fält har rapporterats till Artportalen den 2025-01-07.

Tabell 1. Rödlistade fågelarter som noterats under inventering i fält.

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	Starkt hotad (EN)
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	Starkt hotad (EN)
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	Nära hotad (NT)
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Nära hotad (NT)
Gråkråka	<i>Corvus cornix</i>	Nära hotad (NT)
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	Nära hotad (NT)
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	Nära hotad (NT)
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Nära hotad (NT)
Talltita	<i>Poecile montanus</i>	Nära hotad (NT)

4 Slutsats

Detaljplaneområdet domineras av tallskog på blockrikmark och saknar vattenförekomster. Väster om inventeringsområdet rinner en mindre bäck där förekomst av mindre vattensalamander tidigare registrerats i Artportalen. Detaljplaneområdet bedöms sakna reproduktionslokaler för groddjur men spridda födosök av enstaka individer kan förekomma från de intilliggande mer fuktiga lövskogspartier, den mindre bäcken och angränsande trädgårdar. Skogen i området är generellt ung och saknar äldre grövre träd, även inom tidigare avgränsad naturvårdesbiotop med påtagligt naturvärde. Lämpliga boplatser för fladdermöss saknas och området bedöms inte ha kvalitéer som lämpar sig för fladdermöss.

Av noterade rödlistade arter bedöms de flesta kunna nyttja detaljplaneområdet för häckning. Tornseglare (EN) häckar dock i bebyggelsemiljö och grönsångare (NT) i lövskogsområden och kan därför bortses från själva detaljplaneområdet. En etablering inom området skulle innebära att häckningsmiljöer för fåglar försvinner men samtliga noterade fågelarter är mycket vanligt förekommande och planerad etablering bedöms inte påverka bevarandestatusen för någon av dessa arter. En etablering riskerar därmed inte att utlösa förbud mot artskyddsbestämmelserna. I intilliggande lövskog, öster om Enhörningsvägen, noterades störst antal arter. Lövskogen bedöms utgöra en lämplig biotop för tättingar och har en variation av passande livsmiljöer. Ett flertal fågelarter från även omgivande landskap bedöms kunna använda detaljplaneområdet för födosök.

5 Referenser

Artsök Artdatabanken (2025-01-07)

Naturvårdsverket (2009). Handbok för artskyddsförordningen. Del 1 - fridlysning och dispenser. Handbok 2009:2, utgåva 1.

Naturvårdsverket (2016). Fåglar: Linjetaxering, samt kombinerad punkt- och linjetaxering. ver. 1.

SLU Artdatabank, artfakta om aktuella arter i förarbetet och fältinventeringarna. (2024). *Artfakta*. Hämtat från <https://artfakta.se/>

Sweco (2024). Rapport NVI - Getberget, Skönsmon 1:46, 1:53 och 1:110, Sundsvall

Bilaga 1 – Artförteckning

Tabell 2. Samtliga fågelarter som noterats under inventering i fält. Under andra inventeringstillfället noterades förekomst av även järnsparv och steglits som inte noterats vid första inventeringstillfället.

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori
Björktrast	<i>Turdus pilaris</i>	Nära hotad (NT)
Blåmes	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Livskraftig (LC)
Bofink	<i>Fringilla coelebs</i>	Livskraftig (LC)
Domherre	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	Livskraftig (LC)
Grå flugsnappare	<i>Muscicapa striata</i>	Livskraftig (LC)
Gransångare	<i>Phylloscopus collybita</i>	Livskraftig (LC)
Grönfink	<i>Chloris chloris</i>	Starkt hotad (EN)
Grönsångare	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	Nära hotad (NT)
Grönsiska	<i>Spinus spinus</i>	Livskraftig (LC)
Järnsparv	<i>Prunella modularis</i>	Livskraftig (LC)
Koltrast	<i>Turdus merula</i>	Livskraftig (LC)
Gråkråka	<i>Corvus cornix</i>	Nära hotad (NT)
Kungsfågel	<i>Regulus regulus</i>	Livskraftig (LC)
Ladusvala	<i>Hirundo rustica</i>	Livskraftig (LC)
Lövsångare	<i>Phylloscopus trochilus</i>	Livskraftig (LC)
Mindre korsnäbb	<i>Loxia curvirostra</i>	Livskraftig (LC)
Nötskrika	<i>Garrulus glandarius</i>	Livskraftig (LC)
Nötväcka	<i>Sitta europaea</i>	Livskraftig (LC)
Ringduva	<i>Columba palumbus</i>	Livskraftig (LC)
Rödhake	<i>Erithacus rubecula</i>	Livskraftig (LC)
Rödstjärt	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Livskraftig (LC)
Rödvingetrast	<i>Turdus iliacus</i>	Nära hotad (NT)
Sädesärta	<i>Motacilla alba</i>	Livskraftig (LC)
Spillkråka	<i>Dryocopus martius</i>	Nära hotad (NT)
Steglits	<i>Carduelis carduelis</i>	Livskraftig (LC)
Stenkäck	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	Livskraftig (LC)
Större hackspett	<i>Dendrocopos major</i>	Livskraftig (LC)
Svarthätta	<i>Sylvia atricapilla</i>	Livskraftig (LC)
Svartvit flugsnappare	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Nära hotad (NT)
Talgoxe	<i>Parus major</i>	Livskraftig (LC)
Talltita	<i>Poecile montanus</i>	Nära hotad (NT)
Taltrast	<i>Turdus philomelos</i>	Livskraftig (LC)
Tofsmes	<i>Lophophanes cristatus</i>	Livskraftig (LC)
Tornseglare	<i>Apus apus</i>	Starkt hotad (EN)

Artnamn	Vetenskapligt namn	Rödlistekategori
Trädgårdssångare	<i>Sylvia borin</i>	Livskraftig (LC)
Trädpiplärka	<i>Anthus trivialis</i>	Livskraftig (LC)